

Avgifter

SUHF 2023-04-25

Leif Wallsby

Victoria Nüth

Agenda

- Avgifter - Regelverket
 - Vad är en avgift?
 - Ekonomiska mål
 - Årsredovisningen och Budgetunderlaget
 - Bidrag
- Eventuella frågor

Avgifter - Regelverket

Vad är en avgift?

- Tvingande eller frivillig
- Ska täcka hela eller delar statens kostnader för en **motprestation**
- Riksdagen eller regeringen beslutar om införande
- Riksdagen, regeringen eller en myndighet beslutar om belopp

Avgiftsbemyndiganden

3 § En myndighet **får ta ut avgifter** för varor och tjänster som den tillhandahåller bara om det följer av en lag eller förordning eller av ett särskilt beslut av regeringen.

5 § En myndighet får **bestämna storleken** på andra avgifter än de som avses i 4 § endast efter särskilt bemyndigande från regeringen.

25 § En myndighet får **disponera avgiftsinkomster** endast efter ett särskilt bemyndigande.

Avgiftsförordningen (1992:191)

Generella bemyndiganden
finns för avgifter för uppdrags-
verksamhet och kopior m.m.
(4 och 15 §§ avgiftsförordningen)

Full kostnadstäckning som ekonomiskt mål

Beslut om storleken på avgifter, samråd m.m.

5 § En myndighet får bestämma storleken på andra avgifter än de som avses i 4 § endast efter särskilt bemyndigande från regeringen.

Om inte regeringen har föreskrivit något annat, ska avgifter beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnadstäckning).

För avgifter som tas ut enligt 4 § första stycket 1–9 får myndigheten själv, upp till full kostnadstäckning, besluta om storleken på avgifterna om inte regeringen har föreskrivit något annat. Förordning (2014:1432).

Det ekonomiska målet bestämmer hur stor andel av kostnaderna som avgifterna ska täcka.

Beräkning av avgifter – föreskrifter till 5 § förordningen

5 § För att uppnå full kostnadstäckning i respektive avgiftsbelagd verksamhet ska myndigheten beräkna avgiftsnivån så att den långsiktiga självkostnaden täcks. Detta innebär att avgifterna ska beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader.

Olika typer av ekonomiska mål

Bestämt ekonomiskt mål

- Vanligast är full kostnadstäckning

Andra exempel

- Avgifterna ska täcka de direkta kostnaderna
- Avgifterna ska täcka en viss andel av kostnaderna

Obestämt ekonomiskt mål

- Vanligast är upp till full kostnadstäckning
 - Ex 4 § p 1-9 avgiftsförordningen

Andra exempel

- Inom ramen för full kostnadstäckning
- Bidra till att täcka kostnaderna
- Utan krav på full kostnadstäckning

Ekonomiska mål för U&H:s verksamheter

Verksamheter där krav på full kostnadstäckning gäller

- Försäljning av beställd utbildning
- Utbildning inom yrkeshögskolan m.m.
- Uppdragsutbildning
- Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter
- Uppdragsforskning

Verksamheter där krav på full kostnadstäckning inte gäller

- Högskoleprov
- Biljett- eller programintäkter
- Inträde till museum
- Tillhandahållande av bostadslägenheter
- Tillhandahållande av bostadslägenheter enligt äldre bestämmelser
- Tillhandahållande av forskningsinfrastruktur

Avgiftsbelagd verksamhet i årsredovisningen och i budgetunderlaget

Årsredovisningen

Resultatredovisningen . . .

Om regeringen har beslutat en investeringsbudget eller en **avgiftsbudget** för verksamheten, ska myndigheten **följa upp** dessa och **kommentera väsentliga avvikelser**

Särredovisning enligt den **indelning** och **struktur** som regeringen beslutat om i **avgiftsbudgeten** i myndighetens regleringsbrev

3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Budgetunderlaget

1 mars ska myndigheten lämna in budgetunderlag till regeringen.

Underlaget ska innehålla uppgifter om myndighetens avgiftsbelagda verksamhet.

Information om frivilliga avgifter och om belastande avgifter. Uppgifterna ska lämnas enligt den indelning som regeringen har beslutat. Uppgifterna ska omfatta information om över/underskott, över/underuttag enligt 25 a och 25 b avgiftsförordningen.

9 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Bilaga 2 till regleringsbrev avseende universitet och högskolor - undantag

2.7 Avgiftsbelagd verksamhet

Universitet och högskolor medges **undantag från 25 a** § andra och tredje styckena avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet enligt följande.

Uppgår det ackumulerade **överskottet** till **mer än 10 procent** av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska myndigheten i **årsredovisningen** redovisa **hur överskottet ska disponeras**.

Har det uppkommit ett **underskott** i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår ska myndigheten i **årsredovisningen** lämna ett förslag till regeringen om hur **underskottet ska täckas**.

Se även avsnitt 4 Avgiftsfinansierad verksamhet.

Avgiftssamråd

Avgiftsförordningen

7 § Myndigheten ska vart tredje år samråda med Ekonomistyrningsverket om de avgifter som myndigheten tar ut.

Samråd ska även genomföras om myndigheten avser att väsentligt förändra en avgift eller ta ut en ny avgift.

Om det finns särskilda skäl får Ekonomistyrningsverket medge undantag från samrådsskyldigheten. (F. 2018:1544)

Bidrag och donationer – inget krav på motprestation

Exempel 1

Bidraget ska användas till forskning inom ett specificerat område.

Innebär **inte** att det föreligger något krav på **motprestation**

Exempel 2

Villkor för att ge ett bidrag till ett specifikt forskningsfält är att **exklusivt** få en rapport med ett resultat och innehåll för användning i givarens verksamhet.

Innebär att **motprestation** kan anses **föreligga**

Bidragets ändamål sätter ramarna för hur myndigheten kan använda det men det får inte styra hur uppgiften ska genomföras eller ställa krav på förmåner för bidragsgivaren såsom varor och tjänster.

Specifikt för er sektor - möjlighet att ställa frågor

- Forskningsinfrastruktur/utrustning
- Vad är en avgiftsbelagd verksamhet?
- Vad är det som avgör vad som är rätt pris?

esv

EKONOMISTYRNINGSVKERT